

Державна установа «Інститут стоматології та щелепно-лицевої хірургії
Національної академії медичних наук України»
ДУ «ІСЩЛХ НАМН»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради
ДУ «ІСЩЛХ НАМН»

Протокол № 8 від «12» 04 2021 року

Уведено в дію наказ директора

№ 38/1 від «19» 04 2021 року

Директор ДУ «ІСЩЛХ НАМН»

Станіслав ШНАЙДЕР

ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасні аспекти клінічної ендодонтії»

Рівень підготовки –

третій (освітньо-науковий)
(назва рівня вищої освіти)

Галузь знань –

22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі)

Спеціальність –

221 «Стоматологія»
(код і найменування спеціальності)

Ступень, що присвоюється – доктор філософії

Розробники:

Канд. мед. наук, доцент

Максим АНІСІМОВ

Канд. мед. наук, лікар від.
стоматології дитячого віку та
ортодонтії

Дмитро ЖУК

Д-р мед. наук, зав. науково-організаційного
та патентно-інформаційного відділу
Ольга РЕЙЗВІХ

Канд. мед. наук, лікар консультативно-
поліклінічного відділення

Максим ДРУМ

м. Одеса 2021

ВСТУП

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Програма вибіркової навчальної дисципліни (ВНД) «Сучасні аспекти клінічної ендодонтії» щодо підготовки фахівців третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) за спеціальністю 221 «Стоматологія» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII, Постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. №118, «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261.

Програма ВНД спрямована на оволодіння спеціальних (фахових) компетенцій здобувача, які в подальшому використовуються для встановлення діагнозу і вибору правильного методу лікування, а також формування відповідальності, як фахівця, за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

Предметом вивчення ВНД «Сучасні аспекти клінічної ендодонтії» є вивчення навчальної дисципліни, поглиблення знань, здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, в питаннях стосовно сучасних технік ендодонтичних втручань, матеріалів та інструментів, що застосовуються при лікуванні ускладнень карієсу. При викладенні дисципліни розглядають наступні питання:

- філософію та сучасні підходи до ендодонтичного лікування;
- будову та різновидності системи кореневих каналів (морфологія системи кореневих каналів, сучасні класифікації анатомії кореневих каналів які найбільш часто використовуються в світі);
- сучасні ендодонтичні інструменти;
- техніки розширення кореневих каналів;
- медико-інструментальна обробка кореневих каналів;
- техніки пломбування кореневих каналів;
- матеріали для пломбування кореневих каналів;
- одно- та багатосеансне лікування;
- загальні принципи ендодонтичного лікування;
- діагностика вітальності пульпи;
- різні методики використання ЕОД;
- сучасні класифікації ендодонтичної патології;

- порівняння ступеня інформативності різних методів променевого обстеження - внутрішньоротові знімки, панорамні та комп'ютерна томографія при однаковій патології;
- моніторинг відновлення кісткової тканини після лікування . кореляція ступеня інформативності внутрішньоротових знімків і прицільної візуалізації на комп'ютерній томограмі;
- топографічне дослідження анатомії каналів зубів перед ендодонтичним втручанням.

Міждисциплінарні зв'язки базуються на знаннях, отриманих на загальнобіологічних (анatomії людини, гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної фізики) загальноклінічних (імунології, клінічної фармакології, патоморфології, патофізіології, внутрішньої медицини), стоматологічних кафедрах (терапевтична стоматологія, дитяча стоматологія, хірургічна стоматологія, ортодонтична стоматологія, ортопедична стоматологія). Інтегрує викладання з цими дисциплінами.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні аспекти клінічної ендодонтії» є здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження та захисту дисертації в предметній області стоматології, результати якої мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасні аспекти клінічної ендодонтії» є оволодіння здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії сучасними інноваційними методами діагностики, лікування та профілактики ускладненого каріесу. Планування ендодонтичного лікування, опанування алгоритму препарування кореневих каналів зубів різної складності, оволодіння інноваційними методиками препарування та пломбування кореневих каналів. Здобувачі набувають наступних навичок та вмінь:

- зробити розтин пульпової камери;
- визначити робочу довжину кореню зуба;
- оцінити результати рентгенологічного дослідження;
- провести препарування кореневого каналу;
- провести медико-інструментальну обробку кореневого каналу;
- вибрати пломбувальний матеріал та провести обтурацію кореневого каналу;

– видалити з каналу зламаний інструмент.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачами компетентностей:

інтегральні:

здатність виявляти та розв'язувати комплексні проблеми, проводити незалежне оригінальне наукове дослідження та здійснювати педагогічну, професійну, дослідницьку та інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я;

загальні:

передбачають формування системного наукового світогляду, професійної етики та культурного кругозору:

ЗК1 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК2 Вміння планувати та управляти часом.

ЗК3 Вміння працювати автономно, з дотриманням етичних суджень, академічної добросередньоти та авторського права.

ЗК4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати нові ідеї.

ЗК5 Навички до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6 Здатність працювати в команді та до фахового спілкування з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК7 Здатність оцінювати та підтримувати якість виконуваних робіт.

спеціальні (фахові, предметні):

забезпечують здатність до продукування нових ідей і розв'язування комплексних проблем у галузі 22 «Охорони здоров'я» та/або дослідницько-інноваційної діяльності, а також до застосування сучасних методологій, методів та інструментів педагогічної та наукової діяльності за фахом 221 «Стоматологія».

СК1 Глибокі знання і систематичне розуміння предметної області за напрямом та тематикою наукових досліджень у галузі охорони здоров'я, майбутньої професійної діяльності у сфері вищої медичної освіти.

СК2 Здатність до визначення потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень, формулювати дослідницькі питання, генерувати наукові гіпотези галузі охорони здоров'я.

СК3 Здатність розробляти та управляти науковими проектами у галузі охорони здоров'я.

СК4 Здатність обирати методи та критерії оцінки досліджуваних феноменів та процесів в галузі охорони здоров'я відповідно до цілей та завдань наукового проекту.

СК5 Володіння сучасними методами наукового дослідження.

СК6 Здатність проводити коректний аналіз та узагальнення результатів наукового дослідження.

СК7 Здатність інтерпретувати можливості та обмеження дослідження, його роль у суспільстві.

СК8 Впровадження нових знань (наукових даних) в освітній процес та практику охорони здоров'я.

СК9 Оприлюднення результатів наукових досліджень в усній і письмовій формах відповідно до національних та міжнародних стандартів.

СК10 Організовувати та реалізовувати педагогічну діяльність у вищій медичній освіті, керувати науково-педагогічним (науковим) колективом.

Інтегративними кінцевими результатами навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна є:

РН1 Демонструвати науково-професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування.

РН2 Використовувати знання та методології дослідження в цілому і методів певної сфери наукових інтересів, зокрема.

РН3 Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми з науковою точністю критично, самостійно і творчо.

РН4 Виявляти невирішені проблеми у предметній області стоматології та визначати шляхи їх вирішення.

РН5 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.

РН6 Оцінювати та упорядковувати самостійно і критично аналіз і синтез наукових даних.

РН7 Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі охорони здоров'я.

РН8 Виконувати та вдосконалювати сучасні методики дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності.

РН9 Розробляти та впроваджувати нові способи діагностики, лікування та профілактики захворювань людини в медичній практиці, освітньому процесі та суспільстві.

РН10 Застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації.

РН11 Складення пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проектів, реєстрації прав інтелектуальної власності.

РН12 Давати доповіді, пояснювати аргументувати результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому, відповідно до національних та міжнародних стандартів.

РН13 Оволодіння іноземною мовою на рівні достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової діяльності іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних професійних, наукових та навчальних публікацій з відповідної тематики.

РН14 Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології при викладанні фахових стоматологічних дисциплін, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та добroчесності.

РН15 Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення.

РН16 Використовувати етичні принципи в роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами, дотримуватися наукової етики.

РН17 Застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, зокрема статистичні методи медико-біологічних досліджень, системне та прикладне програмне забезпечення, новітні практики використання інформаційних систем та комунікації в охороні здоров'я.

Аспірант (здобувач) має знати:

- історію виникнення, розвитку та сучасний стан стоматологічної науки;
- етіологію, патогенез, класифікацію, клінічні прояви, сучасні стандарти діагностики, диференціальну діагностику, лікування, невідкладну допомогу, профілактику, прогноз при стоматологічних захворюваннях та їх ускладненнях;
- актуальні наукові завдання та проблеми стоматології;
- сучасні підходи та методи до виконання міждисциплінарних наукових досліджень;
- теорію процесу пізнання та технологію педагогічного процесу;
- сучасні досягнення за напрямком наукового дослідження.

Аспірант (здобувач) має вміти:

- проводити навчальні заняття та консультації;
- проводити аналіз типової та атипової клінічної картини найбільш поширених стоматологічних захворювань та їх ускладнень;
- визначити тактику ведення хворих з органною патологією, яка має прояви в порожнині рота;

- складати план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень найбільш поширених стоматологічних захворювань та їх ускладнень, прогнозування результатів обстеження;
- проводити новітні методи лікування в стоматології;
- проводити аналіз стоматологічної інформації у сучасних довідниках, наукових та фахових періодичних виданнях;
- проводити дослідження відповідно обраним методам;
- інтерпретувати результати сучасних методів дослідження;
- проводити критичний аналіз даних стоматологічних, антропометричних, біохімічних, морфологічних досліджень;
- отримувати та інтерпретувати нові наукові факти, що розширяють сферу знань в досліджуваній проблемі.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма складається з 3 кредитів (90 годин), з них 44 аудиторних годин, у тому числі 6 годин – лекції та 38 годин семінарські/практичні заняття та 46 годин для самостійної роботи.

Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва змістового розділу і тем	Кількість годин			
		Лекції	Семінарські /практичні заняття	Самостійна робота	Усього
1.	Анатомо-топографічні особливості будови порожнин та кореневих каналів всіх груп зубів. Ендодонтичний інструментарій: класифікація, різновиди, призначення, правила застосування. Стандарти ISO. Видалення пломб, трепанація порожнин зуба Ампутація, екстирпація пульпи, видалення її розпаду.		2	2	4
2.	Показання до застосування кофердама в ендодонтії. Техніка постановки кофердама. Види кламерів. Алгоритм створення ендодонтичного доступу. Створення первинного і вторинного доступу, вибір інструментів. Визначення робочої довжини зуба. Методики. Електронне визначення довжини. Похиби апекслокаторів. Створення «килимової доріжки»		2	2	4

	ручними і нікель-титановими інструментами.				
3.	Медикаментозна обробка кореневих каналів: види (іригація, аплікація, тимчасова обтурація), групи та механізм дії лікарських засобів. Помилки та ускладнення. Поняття герметичної, напівгерметичної, пухкої пов'язки. Медикаментозні засоби для девіталізації пульпи: показання до застосування, механізм дії, особливості використання. Можливі ускладнення та методи їх усунення.	2	2	4	8
4.	Первинна і вторинна інфекція в ендодонтії. Вибір лікарських препаратів в залежності від виду інфекції. Апаратні методи іригації. Медикаментозні пов'язки: їх завдання і необхідність. Видалення біоплівки. Іриганти. Сучасні можливості іригації. Видалення змащеного шару. Тимчасове заповнення кореневого каналу. Засоби, методики.	2	2	6	10
5.	Вітальний та девіタルний методи лікування пульпіту: суть, показання, етапи проведення. Ефективність методів, можливі ускладнення. Методи обробки інструментально непрохідних кореневих каналів: медикаментозні засоби для хімічного розширення, муміфікації пульпи та імпрегнації непрохідних кореневих каналів. Депо-форез. Недоліки та можливі ускладнення.	2	2	4	
6.	Лікування гострих форм періодонтитів. Невідкладна допомога. Послідовність та особливості етапів лікування. Антидот-терапія. Сучасні технології та інструменти для обробки кореневих каналів. Особливості пломбування.	2	2	4	
7.	Лікування хронічних форм періодонтитів. Методи впливу на заапікальне вогнище інфекції. Пластичні нетвердіючі лікувальні пасти для тимчасової обтурації кореневих каналів: групи, склад, властивості. Ефективність лікування. Лікування верхівкового періодонтиту в скорочені терміни.	2	2	4	

8.	Медикаментозне лікування в ендодонтії. Тимчасова обтурація кореневих каналів та показання до її проведення. Вибір лікувальної тактики та лікарських засобів при захворюваннях ендодонту. Заапікальна терапія. Застосування препаратів гідроксиду кальцію, оксиду кальцію та гідроксиапатиту кальцію в ендодонтії. Методика застосування МТА.		4	4	8
9.	Інструментальна обробка кореневих каналів: поняття римінгу та файлінгу. Методи визначення робочої довжини кореневого каналу. Методи інструментальної обробки кореневих каналів: "Step-back" та "Crown-down" техніки, тощо. Обробка каналів із використанням ротаційних інструментів.		4	4	8
10.	Сучасні техніки інструментальної обробки кореневого каналу: станадартна, апікально-коронкова, коронкова-апікальна, техніка збалансованої сили. Ручні та ротаційні NI-TI інструменти. Ендомотори та ендонакінечники. Техніка машинної обробки кореневих каналів. Правила роботи з ротаційними NI-TI інструментами. Застосування профайлів та протейперів. Вибір техніки обробки в залежності від клінічної ситуації.	2	4	6	12
11.	Методика ультразвукової обробки кореневих каналів.		2	2	4
12.	Матеріали для пломбування кореневих каналів. Силери та філери: поняття, класифікація, групи, склад, властивості, показання до застосування.		2	2	4
13.	Техніки пломбування кореневих каналів: центрального штифта, латеральної конденсації тощо. Особливості ендодонтичного втручання при інструментально недоступних кореневих каналах.		2	2	4
14.	Сучасні методики обтурації кореневих каналів. Латеральна конденсація. Моноштіфт підвищеної конусності. Методика роботи термопластіфікованною гуттаперчею.		2	2	4
15.	Постендодонтичне лікування. Особливості препаратування та пломбування зруйнованих коронок		2	2	4

	вітальних та депульпованих зубів, нетипових каріозних порожнин.				
16.	Помилки та ускладнення при ендодонтичному лікуванні. Шляхи їх усунення. Методи розпломбування кореневих каналів, обтурованих різними матеріалами. Ендовідбілювання.		2	2	4
	Усього по дисципліні	6	38	46	90

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Медикаментозна обробка кореневих каналів: види (іригація, аплікація, тимчасова обтурація), групи та механізм дії лікарських засобів. Помилки та ускладнення. Поняття герметичної, напівгерметичної, пухкої пов'язки. Медикаментозні засоби для девіталізації пульпи: показання до застосування, механізм дії, особливості використання. Можливі ускладнення та методи їх усунення.	2
2.	Первинна і вторинна інфекція в ендодонтії. Вибір лікарських препаратів в залежності від виду інфекції. Апаратні методи іригації. Медикаментозні пов'язки: їх завдання і необхідність. Видалення біоплівки. Іриганти. Сучасні можливості іригації. Видалення змащеного шару. Тимчасове заповнення кореневого каналу. Засоби, методики.	2
3.	Сучасні техніки інструментальної обробки кореневого каналу: станадартна, апікально-коронкова, коронкова-апікальна, техніка збалансованої сили. Ручні та ротаційні NI-TI інструменти. Ендомотори та ендонаакінечники. Техніка машинної обробки кореневих каналів. Правила роботи з ротаційними NI-TI інструментами. Застосування профайлів та протейперів. Вибір техніки обробки в залежності від клінічної ситуації.	2
	Всього	6

4. Теми семінарських/практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Анатомо-топографічні особливості будови порожнин та кореневих каналів всіх груп зубів. Ендодонтичний інструментарій: класифікація, різновиди, призначення, правила застосування. Стандарти ISO. Видалення пломб, трепанація порожнин зуба Ампутація, екстирпация пульпи, видалення її розпаду.	2
2.	Показання до застосування кофердама в ендодонтії. Техніка постановки кофердама. Види кламерів. Алгоритм створення едодонтичного доступу. Створення первинного і вторинного доступу, вибір інструментів. Визначення робочої довжини зуба. Методики. Електронне визначення довжини. Похиби апекслокаторів. Створення «килимою доріжки» ручними і нікель-титановими інструментами.	2
3.	Медикаментозна обробка кореневих каналів: види (іригація, аплікація, тимчасова обтурація), групи та механізм дії лікарських засобів. Помилки та ускладнення. Поняття герметичної, напівгерметичної, пухкої пов'язки. Медикаментозні засоби для девіталізації пульпи: показання до застосування, механізм дії, особливості використання. Можливі ускладнення та методи їх усунення.	2
4.	Первинна і вторинна інфекція в ендодонтії. Вибір лікарських препаратів в залежності від виду інфекції. Апаратні методи іригації. Медикаментозні пов'язки: їх завдання і необхідність. Видалення біоплівки. Ірганти. Сучасні можливості іригації. Видалення змащеного шару. Тимчасове заповнення кореневого каналу. Засоби, методики.	2
5.	Вітальний та девітальний методи лікування пульпіту: суть, показання, етапи проведення. Ефективність методів, можливі ускладнення. Методи обробки інструментально непрохідних кореневих каналів: медикаментозні засоби для хімічного розширення, муміфікації пульпи та імпрегнації непрохідних кореневих каналів. Депо-форез. Недоліки та можливі ускладнення.	2

6.	Лікування гострих форм періодонтитів. Невідкладна допомога. Послідовність та особливості етапів лікування. Антидот-терапія. Сучасні технології та інструменти для обробки кореневих каналів. Особливості пломбування.	2
7.	Лікування хронічних форм періодонтитів. Методи впливу на заапікальне вогнище інфекції. Пластичні нетвердіючі лікувальні пасти для тимчасової обтурації кореневих каналів: групи, склад, властивості. Ефективність лікування. Лікування верхівкового періодонтиту в скорочені терміни.	2
8.	Медикаментозне лікування в ендодонтії. Тимчасова обтурація кореневих каналів та показання до її проведення. Вибір лікувальної тактики та лікарських засобів при захворюваннях ендодонту. Заапікальна терапія. Застосування препаратів гідроксиду кальцію, оксиду кальцію та гідроксиапатиту кальцію в ендодонтії. Методика застосування МТА.	4
9.	Інструментальна обробка кореневих каналів: поняття римінгу та файлінгу. Методи визначення робочої довжини кореневого каналу. Методи інструментальної обробки кореневих каналів: "Step-back" та "Crown-down" техніки, тощо. Обробка каналів із використанням ротаційних інструментів.	4
10.	Сучасні техніки інструментальної обробки кореневого каналу: станадартна, апікально-коронкова, коронкова-апікальна, техніка збалансованої сили. Ручні та ротаційні NI-TI інструменти. Ендомотори та ендонакінечники. Техніка машинної обробки кореневих каналів. Правила роботи з ротаційними NI-TI інструментами. Застосування профайлів та протейперів. Вибір техніки обробки в залежності від клінічної ситуації.	4
11.	Методика ультразвукової обробки кореневих каналів.	2
12.	Матеріали для пломбування кореневих каналів. Силери та філери: поняття, класифікація, групи, склад, властивості, показання до застосування.	2
13.	Техніки пломбування кореневих каналів: центрального штифта, латеральної конденсації тощо. Особливості ендодонтичного втручання при інструментально недоступних кореневих каналах.	2

14.	Сучасні методики обтурації кореневих каналів. Латеральна конденсація. Моноштіфт підвищеної конусності. Методика роботи термопластіфікованною гуттаперчею.	2
15.	Постендодонтичне лікування. Особливості препарування та пломбування зруйнованих коронок вітальніх та депульпованих зубів, нетипових каріозних порожнин.	2
16.	Помилки та ускладнення при ендодонтичному лікуванні. Шляхи їх усунення. Методи розпломбування кореневих каналів, обтурованих різними матеріалами. Ендовідбілювання.	2
	Всього	38

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Анатомо-топографічні особливості будови порожнин та кореневих каналів всіх груп зубів. Ендодонтичний інструментарій: класифікація, різновиди, призначення, правила застосування. Стандарти ISO. Видалення пломб, трепанація порожнин зуба Ампутація, екстирпация пульпи, видалення її розпаду.	2
2.	Показання до застосування кофердама в ендодонтії. Техніка постановки кофердама. Види кламерів. Алгоритм створення ендодонтичного доступу. Створення первинного і вторинного доступу, вибір інструментів. Визначення робочої довжини зуба. Методики. Електронне визначення довжини. Похиби апекслокаторів. Створення «килимової доріжки» ручними і нікель-титановими інструментами.	2
3.	Медикаментозна обробка кореневих каналів: види (іригація, аплікація, тимчасова обтурація), групи та механізм дії лікарських засобів. Помилки та ускладнення. Поняття герметичної, напівгерметичної, пухкої пов'язки. Медикаментозні засоби для девіталізації пульпи: показання до застосування, механізм дії, особливості використання. Можливі ускладнення та методи їх усунення.	4
4.	Первинна і вторинна інфекція в ендодонтії. Вибір лікарських препаратів в залежності від виду інфекції. Апаратні методи	6

	іригації. Медикаментозні пов'язки: їх завдання і необхідність. Видалення біоплівки. Ірганти. Сучасні можливості іригації. Видалення змащеного шару. Тимчасове заповнення кореневого каналу. Засоби, методики.	
5.	Вітальний та девітальний методи лікування пульпіту: суть, показання, етапи проведення. Ефективність методів, можливі ускладнення. Методи обробки інструментально непрохідних кореневих каналів: медикаментозні засоби для хімічного розширення, муміфікації пульпи та імпрегнації непрохідних кореневих каналів. Депо-форез. Недоліки та можливі ускладнення.	2
6.	Лікування гострих форм періодонтитів. Невідкладна допомога. Послідовність та особливості етапів лікування. Антидот-терапія. Сучасні технології та інструменти для обробки кореневих каналів. Особливості пломбування.	2
7.	Лікування хронічних форм періодонтитів. Методи впливу на заапікальне вогнище інфекції. Пластичні нетвердіючі лікувальні пасти для тимчасової обтурації кореневих каналів: групи, склад, властивості. Ефективність лікування. Лікування верхівкового періодонтиту в скорочені терміни.	2
8.	Медикаментозне лікування в ендодонтії. Тимчасова обтурація кореневих каналів та показання до її проведення. Вибір лікувальної тактики та лікарських засобів при захворюваннях ендодонту. Заапікальна терапія. Застосування препаратів гідроксиду кальцію, оксиду кальцію та гідроксиапатиту кальцію в едодонтії. Методика застосування МТА.	4
9.	Інструментальна обробка кореневих каналів: поняття римінгу та файлінгу. Методи визначення робочої довжини кореневого каналу. Методи інструментальної обробки кореневих каналів: "Step-back" та "Crown-down" техніки, тощо. Обробка каналів із використанням ротаційних інструментів.	4
10.	Сучасні техніки інструментальної обробки кореневого каналу: станадартна, апікально-коронкова, коронкова-апікальна, техніка збалансованої сили. Ручні та ротаційні NI-TI інструменти. Ендомотори та ендонакінечники. Техніка машинної обробки кореневих каналів. Правила роботи з ротаційними NI-TI інструментами. Застосування профайлів та	6

	протейперів. Вибір техніки обробки в залежності від клінічної ситуації.	
11.	Методика ультразвукової обробки кореневих каналів.	2
12.	Матеріали для пломбування кореневих каналів. Силери та філери: поняття, класифікація, групи, склад, властивості, показання до застосування.	2
13.	Техніки пломбування кореневих каналів: центрального штифта, латеральної конденсації тощо. Особливості ендодонтичного втручання при інструментально недоступних кореневих каналах.	2
14.	Сучасні методики обтурації кореневих каналів. Латеральна конденсація. Моноштіфт підвищеної конусності. Методика роботи термопластіфікованною гуттаперчею.	2
15.	Постендодонтичне лікування. Особливості препарування та пломбування зруйнованих коронок вітальних та депульпованих зубів, нетипових каріозних порожнин.	2
16.	Помилки та ускладнення при ендодонтичному лікуванні. Шляхи їх усунення. Методи розпломбування кореневих каналів, обтурованих різними матеріалами. Ендовідбілювання.	2
Всього		46

6. Методи навчання.

Викладання ВНД на практичних заняттях забезпечується методичними розробками для кожного практичного заняття, наочними засобами навчання для кожного заняття (презентації, навчальні фільми), інформаційним ресурсом ДУ «ІСЩЛХ НАМН», алгоритмами виконання практичних вмінь і структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Самостійна робота при вивчені питань ВНД забезпечується методичними розробками з СР, наочними засобами навчання (презентації, навчальні фільми), інформаційним ресурсом ДУ «ІСЩЛХ НАМН», тематикою самостійних завдань, алгоритмами самоконтролю знань і вмінь.

Проведення підсумкового контролю забезпечується методичними розробками для практичних занять та методичними розробками з СР, інформаційним ресурсом ДУ «ІСЩЛХ НАМН», системою тестового контролю, стандартизованими контрольними питаннями, структурованими алгоритмами контролю практичних вмінь.

7. Методи контролю

Усне опитування, перевірка опанування практичних навичок.

Контроль знань з вивчення дисципліни проводиться у вигляді поточного контролю та дає змогу виявити рівень засвоєння окремих елементів навчального матеріалу, та підсумковому контролю знань.

Поточний контроль здійснюється на кожному з практичних занять та під час самостійної роботи у відділеннях лікувальних заходів. Викладач аналізує роботу у клініці, враховуючи дисципліну (не повинно бути пропусків без поважної причини), якість оволодіння практичними навичками, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря.

Для поточного контролю рекомендується застосовувати наступні засоби діагностики рівня підготовки здобувачів вищої освіти:

- усне опитування (фронтальне, індивідуальне, комбіноване), співбесіда;
- контроль виконання практичних навичок на манекенах;
- тест-контроль теоретичної підготовки;
- розв'язання типових та нетипових клінічних ситуаційних задач.

Готовність до заняття (початковий етап) перевіряється під час співбесіди на початку заняття.

Основний етап практичного заняття передбачає відпрацювання практичних навичок, роботу у клініці. Контроль основного етапу заняття відбувається шляхом оцінювання виконання практичних навичок, вміння діяти у типових ситуаціях.

На заключному етапі проводиться підсумок практичної діяльності під час заняття, дається завдання на час виконання самостійної роботи.

Оцінка за заняття являє собою середнє від суми оцінок початкового, основного та заключного етапів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності: при засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність виставляються оцінки за 4-х бальною традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), які потім конвертуються у бали 200-бальної шкали.

Оцінювання самостійної роботи: оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Підсумковий контроль знань слугує для перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни шляхом контролю теоретичних знань та практичних навичок.

8. Форма підсумкового контролю успішності

Форма підсумкового контролю успішності вивчення дисципліни є залік, який здійснюється після вивчення всіх тем. До підсумкового оцінювання дисципліни допускаються здобувачі, які виконали навчальну програму в повному обсязі. Оцінка з дисципліни виставляється як середня оцінка з усіх тем, на які структурована навчальна дисципліна.

9. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачі

Оцінювання проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали за 200-бальною шкалою наступним чином: вираховується середній бал (за чотирьох бальною шкалою) за поточну успішність протягом змістового модулю, множиться на коефіцієнт 40 та округляється до цілого згідно загальноприйнятих правил.

Вихідна оцінка = Середнє від суми балів за модуль x 40

Мінімальна конвертована сума балів поточної успішності для дисципліни вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці «3» на кожному занятті та складає 120 балів.

Максимальна кількість балів за навчальну діяльність складає 200 балів.

Кількість балів з дисципліни, конвертується у шкалу ECTS таким чином:

Кількість балів	Оцінка ECTS
180 – 200	A
150 – 179	B
120 – 149	C
0-119	D

Кількість балів з дисципліни, конвертується у 4-х бальноу шкалу таким чином:

Кількість балів	Оцінка ECTS	Традиційна оцінка
180 – 200	«відмінно»	«зараховано»
150 – 179	«добре»	
120 – 149	«задовільно»	
0 – 119	«не задовільно»	«не зараховано»

10. Методичне забезпечення

- плани практичних занять та самостійної роботи здобувачів;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для здобувачів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу здобувачів;

- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- питання та ситуаційні завдання до контролю засвоєння розділу;
- відпрацювання навичок на манекенах;
- навчальне обладнання, навчальні фантоми та муляжі;
- технічні засоби навчання: комп’ютери з доступом до мережі інтернет, використання відео- та фототеки;
- перелік теоретичних питань та завдань для перевірки практичних навичок під час заліку.

11. Рекомендована література

Основна (базова):

1. Терапевтична стоматологія: Підручник для студентів стоматологічного факультету вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / За ред. Анатолія Ніколішина – Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 680 с.
2. Терапевтична стоматологія: підручник: У 4 т. – Т. 4. Захворювання слизової оболонки порожнини рота / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко та ін. – К.: Медицина, 2010. – 640 с.

Допоміжна

1. Батіг В.М. Систематизоване викладення змісту навчальної дисципліни «Терапевтична стоматологія». Навчальний посібник. /. В.М.Батіг, В.І.Струк. – Чернівці, 2016. – 227 с.
2. Борисенко А.В. Карієс. Пульпіт. Періодонтит: навчальний посібник / А.В. Борисенко. – К.: ВСИ «Медицина», 2011. – 520 с.
3. Ковальов Є.В. Обстеження хвогого та діагностика одонтопатології в клініці терапевтичної стоматології: навчально-методичний посібник / Є.В. Ковальов, І.Я. Марченко, М.А. Шундрік. – Полтава, 2005. – 124 с.
4. Ковальов Є.В. Періодонтит: навчальний посібник / Є.В. Ковальов, М.А. Шундрік, І.Я. Марченко. – Полтава, 2004. – 161 с.
5. Ковальов Є.В. Пульпіт. Патоморфологія. Клініка. Лікування: учебов. посібник / Є.В. Ковальов, В.М. Петрушанко, А.І. Сидорова. – Полтава, 1998. – 119 с.
6. Мельничук Г.М. Практична одонтологія: курс лекцій із карієсу та некаріозних уражень зубів, пульпіту і періодонтиту: навчальний посібник / Г.М. Мельничук, М.М. Рожко. – Івано-Франківськ, 2003. – 392 с.
7. Николишин А.К. Современная эндодонтия практического врача / А.К. Николишин. – Полтава: Дивосвіт, 2017. - 232 с
8. Пропедевтика терапевтичної стоматології [Текст]: підруч. для студ. стом. факул. ВНЗ. МОЗ України / Марченко І.Я., Назаренко З.Ю., Павленко С.А. та ін..;

під заг. ред. Ткаченко І.М.; ВДНЗУ «УМСА» – Полтава: ТОВ «ACMI», 2016 р. – 439 с.

9. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями «ортопедична стоматологія», «терапевтична стоматологія», «хірургічна стоматологія», «ортодонтія», «дитяча терапевтична стоматологія», «дитяча хірургічна стоматологія»: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”, 2007. – 236 с.

10. Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю. Запалення періодонту [Текст]: навч. пос. з терап. стоматології / Шундрик М.А., Марченко И.Я., Назаренко З.Ю.; ВГУЗУ «УМСА». – Полтава: ООО «ACMI», 2018. – 294 с.

11. Бірюкова М.М., Соколова І.І., Худякова М.Б. Дезінфекція кореневих каналів: методи та засоби: навч.-метод. посібник. – Харків: ХНМУ, 2016. – 64 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Міністерство охорони здоров'я України: <http://moz.gov.ua/>
2. Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>
3. Бібліотека Одеського національного медичного університету: <http://libblog.odmu.edu.ua/?m=1>
4. Університетська бібліотека ОНМедУ <http://onmedu.edu.ua/osvita/biblioteka>
5. Центр тестування МОЗ України: <http://testcentr.org.ua/>
6. Архів журналу «Вісник стоматології»: <http://www.visnyk.od.ua>
7. Архів журналу «Інновації в стоматології»: <https://www.instom.od.ua/index.php/nauchnaya-deyatelnost/izdatelskaya-deyatelnost/innovatsii-v-stomatologii>
8. Англомовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <http://www.medscape.com>
9. Англомовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <http://www.pubmed.com>
10. Англомовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <https://emedicine.medscape.com/pulmology>
11. Кафедра терапевтичної стоматології ОНМедУ <https://onmedu.edu.ua/kafedra/terapevtichnoi-stomatologii>
12. Кафедра загальної стоматології ОНМедУ <https://onmedu.edu.ua/kafedra/zagalnoi-stomatologii>
13. Кафедра ортодонтії ОНМедУ: <https://onmedu.edu.ua/kafedra/ortodontii>
14. Комп'ютерна програма для стоматологічних потреб:

<https://dental-ss.org.ua>

15. Електронна медична бібліотека: <https://BooksMed.com>
16. Сайт ОНМедУ: <https://onmedu.edu.ua>